

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctiss. Primæ Partis Opera Historica,
Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

Divisio Bavarizæ Inferioris Inter Prædictos Dvces.

urn:nbn:de:0128-1-17297

etiam cum gladio regali more coronarunt. Cum ergo Pannoniam valida manu intrasset, post aliquot dies consulentibus Vngaris, & omnimodam ei fidelitatem promittentibus, milites suos remisit in Bavariam, ac post coronationem suam, cum vltiore Vngariam penetrasset, à quodam Principe regionis captus fuit; cuius filiam cum nollet in vxorem recipere, ope cuiusdam famuli dimissus per murum, veste murata, euasit solus, & in forma rustica, Pruscia multisque peragratis terris, venit Vratislauriam, vbi cognitus & traditus, à duce Poloniae captus est denuo. Cuius filia in matrimonium suscepta, cum magno honore in Bavaria susceptus est, & non multo post obiit.

OTTHO rex Vngariae, ac dux Bauariae, cum videret sibi tempus imminere moriendi, filium suum Henricum puerum XIII. dierum, qui postea dicebatur Princeps de Notterberg, & duos fratris sui Stephani filios, Henricum qui octo habebat ætatis annos, & Otthonem qui nec dum septimum compleuerat annum, ciuibus in Lansshuta, & in Strubingen commisit, nemini sub iuramento tradendos quam Ludouico duci superioris Bauariae; & mortuus est anno Domini M. CCC. XII. Quo mortuo, nobiles terræ supradictos tres pueros Lansshuten sibus & Strubingen sibus ab Otthone ipso commissos, sibi donari postulabant, volentes illos sub tutelam ducis Austriae locare, & dominum hoc in eum transferre.

Itaque anno Domini millesimo CCCXIII. in die sancti Theodori martyris, per hanc occasionem factum est prælium magnum inter ducem Ludouicum (postea Imperatorem) & ducem Austriae, circa villam quandam Gamelsdorff dictam. Et dux Ludouicus victor euasit, sibi que dominium puerorum, vt legitimus tutor obtinuit.

Stephanus.

STEPHANVS dux Bauariae, frater Otthonis regis supradicti Vngariae, filius videlicet ducis Henrici in Lansshuta, reliquit duos filios, Henricum, cognomento probum, & Otthonem de Burghausen. Henricus habuit vxorem filiam Ioannis regis Bohemiae, sicut postea dicemus. Hos duos principes vna cum filio suo Henrico Notterberger, Ottho rex Vngariae & dux Bauariae iam moriturus ciuibus in Lansshuta & Strubingen commisit, ad Ludouicum (postea Imperatorem) tutorem eorum legitimum deferendos: vt supradictum est.

LYDOVICVS dux Bauariae, filius Henrici ducis in Lansshuta, ac frater Otthonis regis Vngariae & Stephani ducis supradictorum, sine liberis mortuus est.

Henricus.

HENRICVS filius Stephani, cognomento Probus vel Senior, ad differetiam Henrici iunioris filij Otthonis Vngariae regis, dux Bauariae, habuit vxorem filiam Ioannis regis Bohemiae, quæ peperit ei filium nomine Ioannem, qui duxit in vxorem filiam ducis Ludouici, sed sine liberis mortuus est non multo post patrem suum.

OTTHO filius Stephani ducis Bauariae, frater supra dicti Henrici, qui vitam degebat in Burghausen, mortuus est sine liberis Anno Domini M. CCC. XXXV.

HENRICVS filius Otthonis regis Vngariae, dictus iunior, siue Notterberger, dux Bauariae, cuius mater fuit filia ducis Poloniae, cum esset xx. annorū, sine liberis obiit. Anno Domini M. CCC. XXXIII. Supradicti tres duces, Henricus probus, Ottho frater eius de Burghausen & Henricus iunior siue Notterberger filius Otthonis regis Vngariae inferiorem Bavariam inter se diuiserunt, vt sequitur.

DIVISIO BAVARIÆ INFERIORIS INTER PRÆDICTOS DVCES.

ANNO Domini M. CCC. XXXI. facta est magna dissensio inter Henricum ducem cognomento Probum ex vna, & Otthonem fratrem eius, & Henricum iuniorē filium Otthonis regis Vngariae ex altera parte, super ducatu inferioris Bauariae. Vnde Iohannes rex Bohemiae, socer Henrici senioris, cum alijs principibus conuentum habuit in Ratisbona, sub certa spe, prædictos duces in concordiam perducendi, iam enim Ludouicus Imperator Vngaros in auxilium pro Otthone & Henrico iuniore vocauerat. Post multos tandem tractatus, consenserunt, vt inter eos partiretur ducatus; quod & factum est, circa festum sancti Bartholomei Apostoli, anno vt supra. Sors itaque cecidit: Henricus senior obtinuit Lansshut, Straubing, Scherdingen, Pfarkirchen, & alia castella circumiacentia. Ottho frater eius accepit burghausen, Ottingen, Transtein, Hall, & reliqua castella, vsque ad Alpes Saltzburgenles. Porro Henrico iuniori fors dedit Dingelfingen, Landauve, Vilhofsen, Deckendorff, Cham, Pogen, Kelham, & alia in circuitu iacentia oppida, & castella.

Anno Domini M. CCC. XXXII. Henricus dux senior iterum cum Otthone fratre suo, & Henrico iuniorē super ducatu Bauariae altercari cœpit, & hi duo Ludouici Imperatoris auxilium inuocarunt, qui mandauit illi serio, vt quam cito à male

le cepris desisteret. Quo no
sona cōho hēdōmaibus a
es, spacem inter eos comp

HENRICVS dux Bauariae
no Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

IOANNES dux Bauariae
no Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

ANNO Domini M. CCC. XXXIII.
Steffandicus supradicti obiit
frater Otthonis dux Bauariae
quos nomine Ioannem,

Je ceptis deflitteret. Quo nolite, Imperator collecto exercitu Straubingen in propria persona octo hebdomabus acriter obsedit, Interea Iohannes rex Bohemiæ denuo adueniens, pacem inter eos composuit.

HENRICVS dux Bauariæ iunior, filius Otthonis regis Vngariæ præfatus moritur, anno Domini MCCC. XXXIII. sine liberis, anno ætatis suæ XXI. Ottho dux Bauariæ filius Steffani ducis sæpediti obiit anno Domini MCCC. XXXV. sine liberis. Henricus senior frater Otthonis dux Bauariæ moritur anno Domini M. CCC. XLIX. filium relinquens nomine Ioannem, qui patri in ducatu breui tempore viuens successor fuit.

IOANNES dux Bauariæ filius Henrici ducis senioris prædicti, patri mortuo in ducatu inferioris Bauariæ successit annis paucis. Vxorem habuit filiam ducis Ludouici, & non longe post patrem sine liberis moritur. Mortuo itaque sine liberis Ioanne duce prænominato, Ludouicus Imperator & dux Bauariæ hæreditatem eius accepit: à quo sunt omnes duces inferioris Bauariæ qui hodie viuunt, vt suo loco dicemus. Et sic stirps Henrici ducis Lanfzhulensis hæc deficit.

Anno Domini M. CCC. XV. Ludouicus dux Bauariæ in regem Romanorum (sicut diximus) electus fuit: contra quem Fridericus dux Austriæ, per Rudolffum fratrem Ludouici, & quosdam alios, fuit electus in regem, vnde multa mala & belia orta sunt. In die igitur, quæ festum sancti Michaelis præcedit, vterque cum multitudine armorum processit ad bellum, inter Muldorff & Oetingen, in prato iuxta viam: in quo, cum acriter pugnarent Ludouicus victor euasit, & Fredericum ducem Austriæ cepit, quem in Castello quod dicitur *Trausenitz*, non longe à Naburg, custodia mandauit; fratrem vero suum Rudolffum (vt satis diximus) spoliatum omnibus bonis in exilium compulit. Tandem Imperator Ludouicus, dolis & falsis literis magistri Vdalrici de Augusta Cancellarij sui, indignationem Papæ Ioannis XXI. incidit, à quo excommunicatus fuit. Quod quomodo acciderit, cum opus fuerit, latius declarabo. Ad hunc Imperatorem Ludouicum Wilhelmus Ockan ordinis minorum, vir doctissimus, cum quibusdam alijs sui ordinis fratribus, à Papa Ioanne XXI. exacerbatus confugit, apud eum defensum mansit, & contra Papam scripsit, eumque hæreticum declarauit. De quibus alibi latius habetur.

LYDOVICVS Imperator multa miranda fecit, & passus est, quæ in hoc compendio si indice comprehendere nullomodo possum. Si necesse fuerit, oportuno tempore rescribam.

Anno Domini M. CCC. XLVII. in die sancti Gerionis martyris, Imperator Ludouicus in venatione constitutus, habebat in comitatu suo diuisam Austriæ quandam, quam omnes propter tetram scædamque corporis dispositionem *Maulsch* appellauerunt. Hæc vbi etiam ab Imperatore contemni se videbat, infremuit, & simulato hilaro vultu, potum Imperatori, prior bibens ipsa, postea obtulit, qui ex bona fide sumpto poculo, post moram paruum de equo interfectus cecidit, & in sinu cuiusdam rustici inclinatus expirauit, in nemore prope Furstenfelt sepultus est in ecclesia beatæ Mariæ semper virginis.

Nunc de filijs Rudolffi comitis Palatini Rheni, & ducis Bauariæ, fratris Ludouici Imperatoris supradicti, seriem generationis continuabo, à quo omnes comites Palatini Rheni huius temporis descendunt. Postea filios ipsius Ludouici Imperatoris adiungam, à quibus duces inferioris Bauariæ exorti sunt, quæ generatio principum multiplicata deinceps in varijs successione successit, solos principales duces Bauariæ ac comites Rheni Palatinos scribam.

Igitur fugato in Angliam Rudolffo comite Palatino Rheni & duce Bauariæ supradicto à fratre suo (quem admodum nos dixisse meminimus) & mortuo, Imperator Ludouicus dixit, cum filios eius vidisset: *Pater, & non filij in me deliquit, vnde non est æquum penam alicui sceleris eos subire.* Dedit itaque eis potestatem eligendi inter Bauariam, Suediam, Austriam, & Rhenum, quam ex his prouincijs voluissent. Qui consilio præhabito hæreditatem paternam, scilicet comitatum Palatinum Rheni, cum suis proprietatibus & cæteris ciuitatibus in Bauaria, videlicet Amberg, & Naburg, cum adherentibus sibi alijs elegerunt, anno Domini M. CCC. XXXIX. sexta feria ante diem sancti Osvvaldi martyris. Filij autem Rudolffi fuerunt tres, videlicet Rudolffus, Adolffus, & Rupertus. De quibus per ordinem dicemus.

RUDOLFFVS primogenitus Rudolffi supradicti comitis Palatini Rheni, nõ multum sapiens vel astutus fuisse perhibetur, vxorem habuit Ludouici regis Vngariæ sororem, quæ peperit ei filiam nomine Margaretam, quam duxit vxorem Carolus Bohemiæ rex,

Trithemij

Opera
historica

Iohannes,

Bauaria
Ducum
stirpes,

Fridericus Hæ
genobr.
Aliter dicitur
his M. Al
ior. Argen
tina Chron
nic.

Palatino
rum Comi
tum stirpes,

Rudolffus,

Novstat. postea Imperator Romanorum. Rupertus autem sine filijs mortuus est, & ante eorum ecclesie in Noua ciuitate sepultus. Margaretha filia Rudolphi & vxor Caroli regis Vngariae peperit tres filios & duas filias: Wenceslaum regem Romanorum post patrem, Ioannem regem Bohemiae, Sigismundum regem Vngariae, & postea Imperatorem: Helenam, quae accepit filium regis Angliae, & Margaretham vxorem marchionis antiquae Marchiae.

Adolfus. ADOLPHVS comes Palatinus Rheni & dux Bauariae, filius Rudolphi principis, & frater supradicti Rudolphi, habuit vxorem filiam comitis de Ottingen, quae peperit ei filium nomine Rupertum iuniorem, qui & nomine patris plerumque dicebatur Adolphus, de quo postea dicemus.

Rupertus, Ruffus. RUPERTVS filius Rudolphi, princeps, & frater supradictorum principum, Rudolphi & Adolphi, comes Palatinus Rheni & dux Bauariae, habuit duas vxores: prima fuit Mechtildis ducissa Brabantiae, * quae sine liberis mortua est, secundam beatricem filiam ducis Montensis, à qua liberos non suscepit. Iste Rupertus vniuersale gymnasium Heidelbergense fundauit, quod benedictus Papa XII. confirmauit. Ecclesiam quoque collegiatam in Noua ciuitate pulchro tabulatu lapideo construxit. Moritur autem anno Domini M. CCC. XL. XII. die mensis Februarii, in choro ecclesiae Nouae ciuitatis sepultus. Consequenter filios Ludouici Bauari Imperatoris, & successiones eorum, per quos Bauaria inferior possessa est, annotabo.

Ludouicus Brandenburg. LVDOVICVS marchio Brandenburgensis, filius Ludouici Bauari Imperatoris, vir pius, iustus, & bellicosus, vxorem habuit filiam comitis Tyrolensis, quae peperit ei filium nomine Meynhardum, qui postea fuit comes in Tyrol, qui duxit vxorem Adolphi ducis Austriae sororem, & sine haeredibus mortuus est, cuius vxor comitatum Tyrolensem fratri suo Rudolpho duci Austriae fecit esse subiectum, vnde dissensio inter duces Bauariae & Austriae non modica facta est.

Tiroliis comitatus. STEPHANVS dux Bauariae, filius Ludouici Imperatoris & ducis Bauariae, ac frater supradicti Ludouici Brandenburgensis morabatur in Lanszhuta. Habuit autem tres filios: Stephanum, Ioannem, & Fredericum, qui post mortem patris ducatum eius inter se diuiserunt anno Domini M. CCC. XIII. Ioannes accepit bauariam superiorem, videlicet Monchen, cum suis attinentijs, Stephanus Ingelstat; & Fredericus Lanszutham in sortem acceptauit, de his suo loco dicemus.

Steffanus. ALBERTVS dux Bauariae de Strubingen, filius Ludouici Imperatoris, & frater duorum ducum praedictorum, Ludouici & Stephani, pro portione patrimonij sui, Strubingen cum illi adherentibus accepit; bonus, iustus, ac pius princeps. Habuit vxorem filiam Ludouici ducis Poloniae, quae peperit ei tres filios: Wilhelmum, Albertum & Ioannem, è quibus Albertus possedit bauariam inferiorem, Strubingen videlicet cum adiacentibus. Non habuit vxorem & mortuus est sine liberis. Ioannes autem electus Leodiensis, qui post mortem fratris Episcopatum quem multis annis vt electus possidebat, dimittens, duxit vxorem, sacro Constantiae cum eo disputante concilio, quem admodum suo loco dicemus.

Habuit etiam dux iste Albertus supra dictus duas filias, quarum vnam in vxorem accepit Iohannes dux Burgundiae, qui contra Turcos duxit exercitum. Aliam nomine Ioannam accepit Albertus dux Austriae, quae peperit ei filium nomine Albertum, & filiam nomine Elizabeth. Albertus duxit vxorem Elizabeth, filiam Sigismundi Imperatoris Romanorum. Aliam duxit in coniugem Henricus dux Bauariae filius ducis Lanszuthensis.

Anno M. CCC. CV. Albertus dux Bauariae supradictus moritur, filius videlicet Ludouici Imperatoris. & in Hollandia iacet sepultus, cuius titulus erat iste: *Albertus Dei gratia comes Palatinus Rheni, dux Bauariae, comes Henegaviae, Selandiae, Hollandiae, & dominus Frisiae.* Mortuo autem duce Alberto Wilhelmus filius eius comitatus & dominium inferioris terrae Henegaviae, Hollandiae, Selandiae, & Frisiae post eum paucis annis gubernauit, qui & ipse mortuus est anno Domini M. CCC. CX. Cuius filia nomine Iacoba hereditatem paternam sibi vendicare & possidere volens, se filiam praedictorum comitatum scribebat. Contra Ioannes frater patris sui, episcopatum Leodiensem dimittens (sicut diximus) terras istas & comitatus per vim multis bellis in suam potestatem redegit, qui spe successione, vxorem duxit filiam Ioannis ducis Gerlitzensis; * sed tamen sine liberis decessit, à magistro curiae suae intoxicatus, anno Domini M. C. C. C. X. Post eius mortem domina Iacoba, fratris

* *Ab Laufrico.*

fratris sui Wilhelmi filia, ite
quam dux Burgundiae iunior
cellione (Simplicio) vsq; in h

WILHELMVS d
Bauariae, ac frater praedictoru
nus. Hic intoxicatus ab im
sine liberis mortuus est. C

LVDOVICVS Ro
supra nominatorum princ
10 cum vxore Romae esset con

O T T O Branden
praedictorum principum, ac
sine liberis.

Anno Domini M. c.
peritus (sicut est Adolffus) sen
burgensis, inter Stephanum
catum bauariae diuiserunt
sualdi.

Anno Domini M. c.
20 in ciuitate Monacensi à Sui
riae filius Imperatoris Lud
tum Caroli Imperatoris de
dian interueniente dissensio

RUPERTVS
filius Adolphi principis Pala
ad differendam senioris Ro
gis Siciliae, quae peperit ei R
codicemus.

RUPERTVS iste
30 vir strenuus, & arte belland
mata manu ingrediens, vnde
ctus ab eis & captus est.

*Imo vniuersalem genera
sequamur, quia de stirpe Rudolphi*

MEYNHARDVS
filius Ludouici Bauari Imper
ijt, cuius ducatum vxore eius
ducum bauariae, Praeter istu

STEPHANVS dux Ba
40 uici, qui possidebat Ingelstat
bauariae in Ingelstat, & Ioan
Elizabeth, quam rex France

IOANNES dux Bauar
ter supradicti Stephani habu
& Wilhelmum filios, ac Sop
manorum. Hic dux Ioannes
alij circumiacentibus castel

FREDERICVS dux B
50 ditorum principum Steffan
prouit ei sibi adherentibus. N
filium vnum, Henricum in L
quam dedit vxorem Frederic
tum Brandenburgicum. Ste
dus Mediolani, vxoris huius

Hereditatis paternae d
Domini M. CCC. CXII.

*Quae de filiorum Alberti
in generationis serie dicantur. Eui*

fratris sui Wilhelmi filia, iterum terras illas iure hæreditario possidere properabat, contra quam dux Burgundiæ iniuriose erigens, terram inuasit, & obtinuit, possidens eam in successione stirpis suæ usq; in hodiernum diem.

WILHELMVS dux Bavarie Comes Hollandiæ filius Ludouici Imperatoris ^{Wilhelmus Holland.} Bavarie ac frater prædictorum Principum, qui dicebatur HOLLANT, fuit vir bonus & strenuus. Hic intoxicatus ab impijs & peruersis hominibus, liberum rationis usum amisit, & sine liberis mortuus est. Cuius dominium Albertus frater eius suscepit.

LVDOVICVS Romanus, dux Bavarie, filius Ludouici Imperatoris, ac frater ^{Ludouicus Romanus.} nominatorum principum, ideo dictus fuit Romanus, quia cum Imperator vnâ cum vxore Romæ esset constitutus, ibidem natus est, qui & ipse sine liberis decessit.

O T T O Brandenburgensis dictus, dux Bavarie, filius Ludouici Imp. & frater ^{Otto Brandenburg.} prædictorum principum, ac Marchio, etiam mortuus est, Anno Domini M. CCCLXXIX. sine liberis.

Anno Domini M. CCC L I I I. Ludouicus Marchio Brandenburgensis Rupertus (id est Adolffus senior) Comes Palatinus Rheni, & Ioannes Burggrauus Nurnburgensis, inter Stephanum, Albertum, & Wilhelmum filios Ludouici Imperatoris ducatum bavarie diuiserunt, de quibus dictum est. Actum Ratisponæ in die Sancti Oswaldi.

Anno Domini M. CCC X L V I I I. dominus Conradus de Deck in domo sua ⁱⁿ ciuitate Monacensi à Suickero de Gundelfingen interfectus est. Albertus dux bavarie filius Imperatoris Ludouici castrum Notterberg & Strubingen manuit contra metum Caroli Imperatoris, de quo fama fuit, quod bello vellet eum impetere. Sed concordia interueniente disensio sedata est.

R V P E R T V S Comes Palatinus Rheni, & dux bavarie (qui & Adolffus) ^{Adolphus.} filius Adolffi principis Palatini, de quo supra fecimus mentionem, dictus etiam Iunior, ad differentiam senioris Ruperti fratris patris sui, vxorem habuit beatricem filiam regis Sicilia, quæ peperit ei Rupertum paruum, postea regem Romanorum, de quo suo loco dicemus.

R V P E R T V S iste Comes Palatinus Rheni & dux bavarie ac Princeps elector, ³⁰ vir strenuus, & arte bellandi valde promptus, tempore Caroli Imperatoris Saxoniam armata manu ingrediens, vno die bis triumphauit de Saxonibus, tertio vero congressu victus ab eis & captus est.

Iam nunc seriem generationis ducū Bavarie ex filiis Ludouici Imperatoris descendentium prosequamur, quia de stirpe Rudolffi Comitis Palatini, præter præfatum Rupertū semen virile non fuit.

M E Y N H A R D V S Comes in Tyrol, filius Ludouici Brandenburgensis, qui fuit ^{Meynhardus.} filius Ludouici bavarie Imperatoris, habuit vxorem Adolffi ducis Austria, & sine liberis obiit, cuius ducatum vxor eius fratri suo Rudolffo Austria duci tradidit, nõ sine præiudicio ducum bavarie. Præter istum Meynhardum Ludouicus filios non reliquit.

S T E P H A N V S dux bavarie filius ducis Steffani, qui fuerat filius Imperatoris Ludouici, qui possidebat Ingelstat, cum sibi adherentibus, genuit duos filios Ludouicum ducem ^{Stephanus.} bavarie in Ingelstat, & Ioannem Episcopum Ratisponensem, ac filiam vnã nomine Elizabeth, quam rex Francorum accepit vxorem.

I O A N N E S dux bavarie superioris, filius Steffani ducis, filij Ludouici Imper. ac frater ^{Ioannes.} prædicti Steffani habuit vxorem filiam Ducis Gerlicensis, de qua genuit Ernestum & Wilhelmum filios, ac Sophiam filiam vnã, quam dedit vxorem Wenceslao regi Romanorum. Hic dux Ioannes pro partitione paternæ hæreditatis obtinuit Monacum cum alijs circumiacentibus castellis.

F R E D E R I C V S dux bavarie, filius Steffani, filij Ludouici Imperatoris, ac frater prædictorum principum Steffani & Ioannis, in partitione hæreditatis paternæ Lanzhurã obtinuit cū sibi adherentibus. Vxorem habuit sororem ducis Mediolanensis, quæ peperit ei ⁵⁰ filium vnũ, Henricum in Lanzhur, & duas filias, Margaretham videlicet, & Elizabeth, quam dedit vxorem Frederico burggrauio Nurnbergensi, quæ Imperator fecit Marchionem Brandenburgicum. Steffanus quoq; prædictus frater huius Frederici, aliam sororẽ ducis Mediolani, vxoris huius sororem duxit vxorem.

Hæreditatis paternæ diuisio inter præfatos tres principes bavarie facta est, Anno Domini M. CCCXCII.

Nunc de stirpe Alberti, filij Ludouici Imperatoris, ac fratris prædictorum Ludouici & Steffani generationis serie dicamus. Fuerunt autem tres, Wilhelmus, Albertus, & Ioannes.

Bithemij

Opera
historica

Wilhelmus.

WILHELMVS dux Bauariæ filius Alberti, filij Ludouici Imperatoris supradicti, pro hereditatis paternæ portione factus Comes Henegauia, Hollandiæ, Selandiæ, & Frisiæ, non reliquit semen virile, sed habebat filiam vnã nomine Iacobam, quæ primo nupserat Delphino Franciæ, postea duci Brabantiæ, deinde fratri Regis Angliæ, & vltimo cuidam nobili dicto Francken. Hic Wilhelmus, mortuo suo patre, comitatum Henegauia, Hollandiæ, Selandiæ & dominium Frisiæ hereditario iure possedit.

Wilhelmus iste dux Bauariæ, mortuus est nullo relicto filio Anno domini MCCCCIX. post quem Ioannes electus Leodicensis, frater eius, repulsâ filia fratris Iacoba, dominium eius multorum sanguine acquisiuit.

Albertus.

ALBERTVS dux Bauariæ filius Alberti ducis in Strubingen, filij Ludouici Imperatoris, frater supradicti Wilhelmi, vir fortis, iuuenis, & decorus facie, qui post obitum patris inter fratres suos obtinuit Strubingen cum adiacentibus castellis, villis, & proprietatibus. Non habuit vxorem, & sine filijs decessit, sepultus in medio choro fratrum Carmelitarum in Strubingen.

Iohannes.

IOANNES dux Bauariæ filius Alberti ducis, filij Ludouici Imperatoris, frater Wilhelmi & Alberti supradictorum principum, Electus in Episcopum Leodiensis Ecclesiæ multo tempore fuit, hic post multos annos mortuo fratre suo Wilhelmo, Comitatum Henegauia, & Hollandiæ cum cæteris dominijs eius obtinuit, Iacoba fratris sui filia reclamante. Qui sperans se legitimum habiturum hereditatis suæ possessorem, habita dispensatione concilij Constantiensis duxorem filiam Ioan. ducis Gerlicensis, * fratris Sigismundi Imperatoris, de qua legitimum heredem non suscepit. Anno Domini MCCCCVIII.

** Al. Lan-
sio: censi.*

Ioannes iste dux Bauariæ adhuc gerens se pro electo Leodiensis Ecclesiæ, à Leodibus obsidetur in Traiecto superiori positus, cui Wilhelmus frater eius sæpe dictus, & Iohannes dux burgundiæ, filius sororis suæ cum duobus millibus in auxilium occurrunt. Inito certamine, Ioannes & Wilhelmus victores facti sunt, & plusquam xxv. millia Leodensium prostrauerunt. Porro de exercitu suo decem duntaxat cecidisse perhibentur.

Anno Domini M. ccccxxv. Ioan. supradictus bauariæ dux & comes, in Henegau, Holland, Selant, & dominus in Frisia, veneno periit, in fidijs officialis sui cuiusdam, quem Magistrum curiæ solemus appellare. Mortuo autem illo, Ioannes dux burgundiæ filius sororis eius, contradicente Iacoba filia Wilhelmi ducis supradicti (quæ fuit legitime hæres) Comitatum Henegau, Hollandiæ, Selandiæ, & dominium in Frisia potenter obtinuit, & sic à ducibus & domo bauariæ principatus iste ablatu est.

*Holland
Burgundiæ
accidit.
Rupertus
Palatinus,
Rex Rom.*

RUPERTVS comes Palatinus Rheni, dux bauariæ, & Rex Romanorum, filius Ruperti principis illusterrimi (de quo supra dictum est) vir potens, iustus, & misericors in pauperes, vxorem habuit Margaretham filiam Burggrauij Nurnburgensis, quæ peperit ei sex filios, tres filias: Rupertum dictum Pium, Fredericum Amberg, Ludouicum Barbatum principem electorem, Ioannem Naburg, Steffanum Zvveybrücken, & Ottonem Moseb- bach, Agnetam, Margaretham, Elizabeth. De his principibus postea dicemus.

Anno domini M. cccc. circa festum Assumptionis Beatæ Mariæ semper virginis, cernentibus in vnum principibus apud Franckfordiam, & deposito Wenceslao, Rupertus prædictus Comes Palatinus Rheni & Dux Bauariæ in Regem Romanor. electus fuit, & regnauit annos x.

*Vid. Wim-
pheling. in
German.
cap. 47.*

Iste Rupertus dux & rex magnificus, exercitum duxit in Bohemiam, contra Wenceslaum, & tam ferro quam igne multa genti Bohemorum mala intulit, & nonnulla castra & dominia Bauariæ ab illis possessa, ad duces Bauariæ reduxit. Alia quoque multa per magna fecit, quæ hoc loco non possumus enarrare. Moritur in Oppenheim Anno Domini M. cccc. mensis Maij die 18, in ecclesiâ S. spiritus (quam ipse construxit) Heydelbergæ cum vxore sepultus.

*Ludouicus
Dux.
Vide Auen-
tin. lib. 7.
fol. 64s.*

Consequenter seriem generationis ducum Bauariæ ex Ludouico Imperatore descendentium primo continuabo, ac deinde filios regis Rupertii Comites Palatinos Rheni adiiciam.

LYDVICVS dux Bauariæ, filius Steffani Ducis in Ingelstat, frater Ioannis Episcopi Ratisponensis & Elizabeth reginæ Francorum, Comes in Mortain, habuit vxorem nomine Annam sororem Starlaci regis Cypri, quæ peperit ei filium Ludouicum, qui dictus est Hogel, qui puer in sportula portatus à Parisiis in Bauariam fuit. Mater vero eius Anna moriens, sepulta est apud Prædicatores in ciuitate Parisiorum.

Iste Ludouicus dux Bauariæ & Comes de Mortain, imagines illas preciosas saluatoris nostri Iesu Christi, sanctæ Mariæ, & duodecim Apostolorum, quæ hodie sunt apud ducem

ducem Georgium cognom
IOANNES dux Baua
frater supradicti Ludouici
si, Annis xxvi.

ERNESTVS dux Bau
quæris & Sophia vxoris (sec
ram licens genuit filium
HENRICVS dux Bau
filius ducis Austria, quæ pepe
filiis quarum vnâ dedit du
Habitat et duas sorores (qu
est Frederici Burggrauij N
& alius Fredericus Marchio
Bauariæ duxit vxorem. Iste
in sine valde diues fuit inu
tus honestas amabat.

RUPERTVS Com
Roman. qui dicebatur Pipa
armavit. Nâ Anno Domini
cis de Strubingen, cū mag
Rupertus dux iste cū multa
dum ciuitate Turcorū, q̄ ip
principum ab infidelibus v
les occisus, ipse Rupertus vi
sine liberis moritur, & in A
FREDERICVS Cot
regis Roma. Comitis Palat

LYDVICVS Palati
perti regis Rom. vir probus
Hierosalem visitauit, & in r
reuerfus fuit, & quia barbar
Duceum herba, vel etiã Caca
Angliæ, quæ peperit ei filiu
mensis Maio secundâ duxit
atq; sanctissimâ, de qua gen
filias, quarum dux facta fuit
post eum Albertus dux Aus
Multa de isto principe
& aliud volumen requirunt
ctus protector, defensor &
tum, ferme tribus annis in

Anno Domini M. cccc
renissimi principis. Tandem
& varias infirmitates ab ad
est, Anno Domini M. cccc

IOANNES Comes E
thius Neuenberger, vir boni
meritæ, quæ peperit ei ses
Ottonem, Iohannem, alium
puerita mortui sunt. Secun
habuit liberos. Iste dux Ioan
le Catholica ab eis passus e
STEFFANVS Come
dus ZVVEYBRUCKER (pr
decom. Habuit vxorem An
filios Fredericū de Simmer
gnonico Nigrum, qui obri

ducem Georgium cognomento Diuitem, secum ex Gallia portauit in Bauariam;

IOANNES dux Bauariæ Episcopus Ratisponensis, filius Stephani ducis in Ingelstat, ac frater supradicti Ludouici, & Elizabeth regina Francorū, præfuit Ecclesiæ Ratisponensis, Annis XXVI.

*Iohannes
Episcopus
Ratisbon.*

ERNESTVS dux Bauariæ filius Ioannis ducis in Munchen, ac frater Wilhelmi sequentis & Sophiæ vxoris secundæ Wenceslai regis Bohemiæ ac Romanorū, in Munchen moram faciens, genuit filium nomine Albertum Munchen, de quo postea loco suo dicemus.

Ernestus.

HENRICVS dux Bauariæ filius Friderici ducis in Lansshuta, vxorē habuit Elizabeth filia ducis Austria, quæ peperit ei filium nomine Ludouicum, quē appellabat Diuitē, & duas filias, quarum vnā dedit duci Ottoni de Mofsbach, aliā Comiti Vdalrico de Wirtenberg. Habuit et duas sorores (quemadmodū supra diximus) quarū vna Elizabeth nomine vxor erat Frederici Burggrauij Nurenburgensis, de qua nati sunt, Albertus, Ioannes, Frederic⁹, & alius Fredericus Marchiones Brādenburgenses; & Margaretha, quæ Ludouicus Hogel dux Bauariæ duxit vxorem. Iste dux Henricus Lansshut in principio parcus fuit, & pauper, sed in fine valde diues fuit inuentus; vxor vero eius mulier ingeniosa, omnes artes & scientias honestas amabat.

Henricus.

Redit ad Palatinos à Ruperto Rege descendentes.

RUPERTVS Comes Palatinus Rheni & dux Bauariæ, primogenitus Ruperti regis Roman. qui dicebatur Pipan, zelo fidei armatus, se cōtra Turcos nō sine magnis expensis armavit. Nā Anno Domini M. CCCXCIV. Ioannes dux Burgundiæ filius sororis Alberti ducis de Strubingen, cū magno exercitu venit in Bauariā contra infideles pugnaturus, cui se Rupertus dux iste cū multis alijs coniunxit. Cumq; transmissa Vngaria venissent ad quandam ciuitatē Turcorū, quæ ipsi Nicopolim, nostri autē Schiltavve appellant, per dissensionē principum ab infidelibus victi sunt, Dux Burgundiæ cum multis alijs captus, innumerabiles occisi, ipse Rupertus vix euadens, pauper in Bauariam est reuersus. Et non multo post sine liberis moritur, & in Amberg sepelitur.

*Rupertus
Pipanus.*

FREDERICVS Comes Palatinus Rheni & dux Bauariæ, secundo genitus Ruperti regis Roma. Comitris Palatini, ante patrem sine liberis mortuus est.

Nicopolis.

LVDVICVS Palatinus Rheni & dux Bauariæ ac princeps elector, tertius filius Ruperti regis Rom. vir probus, iustus & sanctus, qui per Christi amorē sanctū sepulchrū eius in Hierusalem visitauit, & in mari grauitate infirmatus, cæcus & claudus facta peregrinatione reuersus fuit, & quia barbam suā, quæ de terra sancta reportauit, deinceps radi nō permisit, *Dux cum barba*, vel etiā *Cæcus* à vulgo dictus est. Vxorē habuit Blancam filia Henrici regis Angliæ, quæ peperit ei filium nomine Rupertū, qua mortua Anno domini M. CCCXXVIII. atq; sanctissima, de qua genuit tres filios: Ludouicum, Fredericū, & Rupertum, & quosdā filias, quarum duæ factæ sunt moniales, tertiam duxit comes Wirtenburgensis vxorem, & post eum Albertus dux Austria, frater Frederici Imp. tertij.

*Ludouicus
Barbatus.*

** al. Margaretam.
male.*

Multa de isto principe laudum præconia dicenda fuerunt, quæ & tempus ociosum, & aliud volumen requirunt. Hic Ludouicus Dux vniuersalis Synodi Constantiensis electus protector, defensor & aduocatus fuit; Iohannem XXIII. Papam sibi à concilio traditum, ferme tribus annis in castro suo Manheim in custodia tenuit.

Vide Wimpeling in German. cap. 56. Manheim.

Anno Domini M. CCCXXXVIII. 12. mensis Maij obiit Mechtildis coniux istius serenissimi principis. Tandem princeps iste christianissimus Ludouicus propter cæcitatem, & varias infirmitates ab administratione sua fuit depositus, & non longe postea mortuus est, Anno Domini M. CCCCVII. vltima die Decembris.

IOANNES Comes Palatinus Rheni & dux Bauariæ, quartus filius Ruperti regis, dictus Neuenburger, vir bonus, & iustus. Habuit duas vxores: Catharinam filiam Ducis Pomeraniæ, quæ peperit ei sex filios: Christophorum regem Daciæ, Noruegiæ & Suediæ, Ortonem, Iohannem, alium Iohan. Fredericum & Adolffum. Quinq; vltimi omnes in pueritia mortui sunt. Secunda vxor fuit filia ducis Bauariæ Ernesti de Munchen, de qua nō habuit liberos. Iste dux Ioannes multa egit contra Bohemos schismaticos, & multa pro fide Catholica ab eis passus est, sepultus est in Neuenberga, vir Deo dilectus.

*Iohannes
Neuenburg.
* al. Margaretam regis
Dania filiam.*

STEFFANVS Comes Palatinus Rheni & dux Bauariæ, quintus filius Ruperti regis, dictus ZVEIBRVCKER (propterea quod hanc in hæreditatem suscepit) vir iustus, probus, & deuotus. Habuit vxorem Annam filiam vltimi comitis Veldensis, quæ peperit ei quinque filios: Fredericū de Simmeren, qui obtinuit Comitatus Spanheimensem; Ludouicum cognomēto Nigrum, qui obtinuit Comitatus de Veldentz; Rupertū Episcopū Argentinens;

*Stephanus
Bipontinus.*

** Annam.*

Erithemij

Opera
historica

sem; Stessanum in Ecclesia Coloniensi Canonicum, & Ioannem Episcopum Monasteriensem, ac postea Medeburgensem Archiepiscopum. De his quoque suo loco dicemus.

Otho Mosbachens.

Otto Comes Palatinus Rheni & dux Bauariae cognomento MOSSBACH, quam cum adherentibus suis, in hereditatem inter fratres possidebat, vltimus filius Ruperti regis Romanorum habuit uxorem Iohannam filiam Henrici de Lantzhuta ducis Bauariae; de qua genuit Ottonem Mossbach, Rupertum Episcopum Ratisponensem, Ioannem & Albertum Canonicos. Iste Otto tandem moritur, & in Reichenbach sepelitur.

Multa de his principibus caussa breuitatis cogor omittere, quae alio tempore latius poterunt explicari. Iam nunc propaginem ducum Bauariae ex linea Ludouici Imperatoris, descendendum ex ordine continuemus.

Ludouicus Gibbosus.

LYDOVICVS dux Bauariae dictus Hogel, filius Ludouici ducis Bauariae & Comitis in Montain natus ex Matre Anna sorore regis Cyprae. Habuit uxorem Margaretham filiam Friderici Burggrauij Nurenburgensis (postea Marchionis) de qua liberos non habuit. Quae mortuo Ludouico Hogel, Martinum Valenrode in matrimonium occulte fertur suscepisse, & possidebat Friburg, quod postea vendidit Ludouico Duci in Lanszhut, cognomento Diuiti.

Albertus Monacensis.

ALBERTVS Munchen, dux Bauariae filius Ernesti ducis, habuit uxorem filiam ducis Brunsvigensis, de qua genuit quinque filios: Ioannem, Sigismundum, Albertum, Christophorum, Wolfgangum. De quibus suo loco dicemus. Iste Albertus in iuuentute sua habebat quandam concubinam, filiam cuiusdam balnearis in Strubingen, admodum speciosissimam, quam caeco nimium amore diligebat. Hanc pater eius dux Ernestus, volens confulere vtilitati filij potius quam voluptati, fecit submergi: de quo postea tamen doluit, cum ex vehementi dolore filij incendia & multa mala sequerentur.

Adolphus.

ADOLPHVS dux Bauariae filius Wilhelmi filij Ioannis de Munchen, ex linea Ludouici ducis Bauariae Imperatoris, sine liberis mortuus est.

Ludouicus Diues.

LYDOVICVS dux Bauariae, cognomento Diues, filius Henrici diuitis, principis in Lanshuta, duxit uxorem filiam ducis Saxoniae, quae peperit ei filium vnum Georgium nomine, qui hodie ducatum patris possidet, & filiam Margaretham, mulierem deuotissimam, quam Philippus Comes Palatinus Rheni princeps Elector duxit uxorem. De quibus suo loco mentio fiet.

*PALATINORVM RHENI DVCVM QVE BAVARIAE SERIES
generationis consequenter per ordinem est continuanda.*

Rupertus Anglicus. Vide E. n. Syla. epist. 270. Ludouicus.

RVPERTVS Comes Palatinus Rheni & dux Bauariae primogenitus Ludouici ducis cum Barba, ex Blanca prima uxore natus, dictus ENGELLANT (quoniam mater Anglica fuit) sine liberis mortuus est, Anno Domini M. CCCXXVI.

** Amadei. postea Felice Papa contra Eugenium electum Concilio Basili.*

LYDOVICVS Comes Palatinus Rheni dux Bauariae, princeps Elector, secundogenitus Ludouici Barbat, ex secunda videlicet uxore Mechtilde natus, duxit uxorem Margaretham filiam ducis * Sabaudiae, de qua genuit filium vnum nomine Philippum, in signum paternae virtutis principem, qui iura parentis clara sobole decoratus hodie possidet. Fuit autem Ludouicus iste pater Philippi vir bonus, iustus, pius, mansuetus, & ad Deum in omni feruore spiritus valde deuotus, quemadmodum vita & conuersatio eius partim descripta, & eorum relatio testatur, qui cum prope nouerunt.

Annus 18. legitimus.

Moriturus vero princeps Christianissimus, fratri suo Frederico filium suum vnigenitum Philippum, annum duntaxat aetatis habentem, uxorem charissimam, ac terram omnem commendauit: ita vt cum Philippus annum decimum octauum attingeret, ei paternum principatum & dominium tanquam legitimo heredi sine contradictione restitueret. Moritur itaque Ludouicus clementissimus princeps, Anno Domini M. CCCXLIX. in die sancti Hypoliti martyris, in Ecclesia sancti Spiritus Heidelbergae est sepultus.

*Fridericus Bellicosus. Vide E. n. Syla. in Europa, c. 40. Epist. 307. * Clara Dettm.*

FREDERICVS Comes Palatinus Rheni & dux Bauariae, tertius Ludouici cum Barba filius, frater Ludouici supradicti principis, non habuit uxorem, nec heredes legitimos reliquit. Filios tamen duos genuit ex quadam Clara *, quorum primus Fredericus in Ecclesia Spirensi Canonicus fuit, secundus Ludouicus comes in Levenstein factus, adhuc hodie viuunt. Sunt qui dicant, eum cum praefata muliere matrimonium in facie Ecclesiae clandestine contraxisse. Et quia gesta & bella huius Frederici nota sunt omnibus, silentio transibo.

Rupertus.

RVPERTVS Comes Palatinus Rheni & dux Bauariae, quartus supradicti Ludouici filius,

filios, & frater Ludouici ac Friderici, etiam ipsius litteris explicare.

Nunc comitum Palatinorum ad lineam ducum

Christophorus Comes Romanorum, post mortem Marchionis Brandenburgensis mortuus est, in Helmen

FREDERICVS Comes Romanorum filius Ruperti regis Romanorum, et Ioannem paternae possessionem Canonici & Canonicum, & Wilhelmum Comitem. Moritur autem Fredericus in choro monasterij regulari

LYDOVICVS Comes filij Ruperti regis Romanorum, Bella quae inter eum & fratrem facta sunt, & quant

RVPERTVS Comes Romanorum, Episcopus

STEFFANVS Comes Romanorum, & frater supradictorum

IOANNES Comes Palatinus Romanorum, vir doctus & magnus, ac postea Medenburgengerunt, quae modo non sine suspitione veneni

OTTO Comes Palatinus filij Ruperti, non habuit uxorem, earumque praeceptorum

ALBERTVS Comes Palatinus filij Ruperti regis, & frater Ruperti Comes Palatinus, & frater Ottonis iunioris. Horum trium principum

Haftenus Trithemius. Cuiuslibet scripsit

FRIDERICO successit Philippus, numeris, tot mortuus, & Iacobus Wimpelincum, tum coniugij dori, & Germanica bella in nepotum. Moriens Ludouicus, quibus praefecit Fridericum maximus praepositi Inter Marchionem Badensem, Ameliam Herobus, maximus quidam vero tali nomine dux